

J E L E N K O R.

22. szám

Pest, szerda martzius 18kán

1835.

F o g l a l a t: Magyar- és Erdélyország (I. Ferencz elhunyt ő felségeért halotti tisztelkedések Pozsonyban, Budán és Pesten; kinevezések; fejedelmi leírás az erdélyi főkormányzókhoz; népoktatás; sepsi-szentgyörgyi casino; magyar tudom. akad. és állattenyésztő társasági jelentés; különféle 'sja' t. Ausztria (porosz gyász). Anglia (alsóházi viták; Russel; Hume; király válasza; indítványok, 's egyveleg). Franciaország (Dupin levele; Gazette ministerei; Broglie 's javaslata 's elegy) Amerika (Jackson pisztolyosa; Adams indítványa) Spanyolország (Renovateur kürtölése). Török-, Német-, és Görögország.

MAGYAR és ERDÉLYORSZÁG.

A' KK. és RR. Pozsonyban martz. 10ikén újra megkezdék kerületi üléseiket. Tanácskozási tárgy egy készitendő fölírás-javaslat volt, az ő felsége V. Ferdinand királyunktól közelebbi leérkezett kir. k. leírásra.

Pozsonyban a' sz. mártóni társas-egyházban martz. 12ikén kezdődtek az egyházi gyász-szertartások bold. 1. Ferencz ő felségeért. E' gyász-pompa annál nevezetesebb, minthogy országgyűlés alatt magyar király halála még eddig történetünkben példátlan. Ő felsége a' főhg Nádor, és fős. családja az oratoriumban jelentek meg; püspökök és katonai főtisztek a' sanctuariumban egyik oldalon; a' többi országos KK. és RR. pedig a' másik oldalon foglalának helyet. A' templom derekát 's többi hajlékit fő asszonyságok, ifjuság 's a' nép beférhetett része tölték el, jobbára mindnyájan gyász-öltözetben. Középett a' szentegyházban gyászalkotvány vala emelve magas és alul lépcsőzetes. Ez alkaton felül aranyozott koporsó fekütt a' királyi jelekkel, Magyarország koronájával, kir. pálczával és keresztel-almával ékesítve, a' két oldalon számtalan égő gyertya, országok és tartományok jelképei 's czimerei állának; két felül pedig az ország czimerét viselő sasok és egyik oldalon magyar, másikon diák fölírás valának szemlélhetők. A' templom dereka, oszlopai, a' kar boltzata, egész sanctuariuma föl az ablakokig 's a' nagy oltár, mind fekete szövettel vala bevonva, 's e' feketeségen helyel közel az ország czimerei. Báró Szepesy Ignác pécsi püspök ur igen jeles magyar gyászbeszéddel kezdé meg az ájtatosságot, mire a' halotti mise következék, melyet m. Juranics és Palugyay püspök urak segéd szolgálata mellett nm. Pyrker egri érsek és patriarcha ur mondott. Mise után az említettek 's m. Vurum és gr. Nádasdy responsoriumok elmondásával végzék az ájtatoskodást, mely ezután még másod és harmad nap is megújított. — Budán a' várórségi templomban szinte 12kén kezdődtek e' gyásztisztelkedések. A' templom gyászszinbe vala borítva, 's középett a' gyászkatkat fegyverekből és hadiszerekből egyszerű de nemes ízlettel alakítva. A' halotti misét Cziegler Ignác tábori főpap ur mondá el. Ő felsége a' boldogult király ugyanezen templomban, melly hajdan a' Ferenczike vala, keneték föl 's koronázott magyar királlyá 1792. jun. 6ikán.

Martz. 16, 17, 18kán tevék meg a' budai országos hivatalok végső gyásztisztelkedésiket néhai 1. Ferencz szeretett fejedelmünkért. E' végből az építő főkormány által a' vári főszentegyház középett egy lépcsőzetes magas gyászkotvány állitattott, mellynek tejetjén koporsó, hegyette a' feszület 's 5 korona, a' lépcsőzet fokain égő gyertyasorok, oldalain különféle példátu 's a' boldogult fejedelmet dicsőítő jelképek, a' négy aegyptusi hieroglyphes oszlopon nyugvó csinos redőzetű gyászmenzszetet pedig felül egy majd a' boltozatig érő korona boglározta össze. Az oltárok gyászposztózatát fejez keresztel 's mind ezeket mind a' gyászba-vont falakat az ausztriai birodalmi kétféjű sasba tűzött országok 's tartományok czimerei diszesíték. A' gyász-uisét az eurpai Uralkodók Nestoraért Magyarország fölkenteinek Nestora a' 83 éves nm Klobusiczky Péter kalocsai érsek mondám. Stankovics János és Ocskay Antal püspökök segéd szolgálata mellett teljes egyházi szertartással, mise végén az imént tiszteltekhez társulván m. Lovovics József csanádi 's Kukovics János diakovári püspökök, mind az öt váltogatva zengé el könyörgésit a' Mindenhatóhoz boldogult királyunkért. Jelen voltanak e' gyász-tiszteleten a' nmgú m. k. Helytartótanács, m.k.u. Kincstár 's hadi Főkormány minden rendű tisztségei; közel 50 hintón oda sereglének t. n. Pest vgyének KK. és RRdei másod-alispán Földváry Gábor ur vezérlete alatt mély gyászban; ott vala ns Budavárosa tanácsa is, szoval Budapestnek méltóságosai, magas szépneme 's egyházi, világi és katonai mind hivatalkodó mind nyugalmazott jelesbei. — Martz. 17kén pedig t. n. Pest vmegyé KK. és RRdei különben is a' vásári nagygyűlésre számosabban összejövé az ülési teremből sereggestül 's egyetemben a' sz. Ferencz szerzetesek egyházában mentek a' ns megye által tulajdonképen e' végből intézett halotti ájtatosságra, hol is n. Dercsik János k. tan. 's esztergami kánonok mutatá egész gyász-pompával be az engesztelő áldozatot 's így buzogtak a' nemes megyei RR. az oda szinte megjelent haditesttel utolsó szereteti adójakat megtenni dicsőült fejedelmöknek. Mind Pesten mind Budán tömérdek számu nép is versenygve vön részt e' bánatos ünneplésekben, mellyeket e' hét utolsó 3 napján a' külvárosok folytatandnak ön egyházaikban, a' jövő hét 3 vég napján pedig a' belső város a' sz. ferenczi rend templomában (a' főszentegyház mostani beldiszesítettése miatt) szándékozik bérekeszteni.

Boldog emlék. Isó Ferencz elhunytával, Ferdinand ő Felsége az öröklési rend szerint királyszeretett elfoglalván, köv. k.k. leírást küldé az erdélyi kir. Főigazgató Tanácshoz:

Tetszett a' mindenható Istennek, az ég föld legfőbb urának, felszentelt fejedelmet, Ausztria császárat, Magyarország apost. királyát, 's Erdély nagyfejedelmét, Első Ferenczet, dicső emlékezetű szeretett édesatyánkat, mai nap reggeli egy óra tájban e' mulandó világból örök életre általszólítani. — Midőn e' fölötté szomorú történetet Kedvesség 's Hűségteknek tudtokul adjuk, annyival kevésbé kétkedünk ezen gyászos tudósításból származandó legmélyebb fájdal-

mok iránt, minél meggyőzöttebbek vagyunk, hogy olly fejdelem elhunytával, ki magát 's mind azt, a' mi előtte legkedvesb volt, alattvaló népei javára feláldozván, azok boldogságát legterhesb körülmények közt is majd egy fél század alatt nem csak épen megtartotta, hanem szívének mindenkor legforróbb ohajtása szerint, naponként nagyobbra nevelni 's erősíteni kívánta, nem csak mireánk, hanem hiv népeire is olly veszteség háramlott, melyet szóval kifejezni lehetlen. — Midőn azonban minket az isteni Gondviselés ő fölségének szeretett édes atyáknak elhunytá után, Magyarszágnak, mellynek királyává törvényesen meg is koronáztattunk, 's a' többi örököségi renden Ránk szállott országok és tartományoknak, 's azok közt szeretett Erdélyi Nagyfejdelemségünknek is kormányára, 's alattunklevő népeink javának 's boldogságának az ő, általunk királyi jussainkkal együtt mindig épségben fentartandó, törvényeik és municipális jusaiktól szabott úton leendő eszközésére meghívott, ezt Kedvességének 's Hűségteknek ezennel kegyelmesen tudokra kívántuk adni, 's egyszersmind a' mi erdélyi udv. Kancellariánkkal, ezen kir. Kormányzékünket is ugyanazon hit, kötelezés és utasítások mellett, mellyekkel eddig vala köteleztetve, kegyelmesen megerősítjük, és ezennel parancsoljuk: hogy udvari Kancellariánk, kir. Kormányzékünk és törvényes Kir. Táblánk, valamint minden tartománybeli tisztség és hivatal a' fenebbiek szerint kegyelmesen meg levén erősítetve, Kedvesség, és Hűségtek mindezt az egész Fejdelemtségben kihirdetefni, 's mindenkinek tudtára juttatni, 's azokat említett kegy. elhatározásunkról királyi nevünkben bizonyosakká tenni, és arra, hogy a' halhatatlan emlékeztető édesatyánk halála előtt fenállott közigazgatás módja mindenütt pontosan megtartassék, foganatosan ügyelni el ne mulasszák; Kiket tovább aziránt is biztosítani kívántunk: hogy előttünk semmi kedvesebb nem leend, mintha Kedvesség és Hűségtek szorgalma, igyekezete 's munkálkodása érdekelt Fejdelemségünkben a' dolgokat olly állapotba fogja visszahelyeztetni, hogy üdvezült édes atyáknak örökségül általvett intézeteit magára a' mi szeretett Erdélyi Nagyfejdelemségünk 's visszakapcsolt részeinek országgyűlésére nézve is teljesíthessük 's a' t. Ferdinand m. k. B. Miske József, gr. Teleki Ferencz. s. k.

Az erdélyi kir. Kormányzék a' rendeléseket megtette, hogy b. e. Iső Ferencz kir. érdemlett tiszteletére minden vallásnak templomaikban isteni tisztelettel egybekötött vég halotti tisztesség tartassék.

Ő cs. kir. fölsége a' sz. István magyar kir. rend kancellárjához gróf Reviczký Adámhoz martz. Skán intézett kabinetí legfensőbb kézírata szerint Gervay udv. tanácsnokot 's a' status-conferentia tollvivőjét, a' status és ő fölsége személye körül tett jeles szolgálati elismerésökül, díjelengedés mellett sz. István magy. kir. rend kis keresztjével méltóztatott megjutalmazni.

Ő cs. kir. Fölsége a' magyar kir. udv. Kancellariához martz. 10kéről intézett legfensőbb határozata szerint Motesiczky Pál, gróf Königsseg Sándor és ifj. gróf. Zichy Ferencz conc. praticansokat, ugyan a' magy. kir. u. kancell-

lariánál tiszteletbeli concipistákká méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

ÁLLATTENYÉSZTŐ TÁRSASÁG. Boldog emlékeztető gróf Keglevich László ur halála által a' Társaság elnöksége megürülven, addig is, míg a' jövő közgyűlésben annak rende szerint új elnök választathatik, az e' f. h. 11ikén tartott választottsági ülés, jelen volt gróf Károlyi Lajos urat, ki eddig is mint másod-elnök a' társaság ügyeiben buzgó részvétellel vala fáradozni szives, kérte meg az elnökség folytatására; melly bizodalmit a' választottságnak a' tisztelt gróf teljes készséggel fogadá.

Az idei nyári közgyűlésnek a' Társaság szabályai szerint május utolsó vasárnapján azaz 31kén kellene tartatni. Minthogy azonban e' határnapra, az idei Medard-vásárnak 's versenynapoknak későbbre esése miatt, előreláthatólag nem jelenének meg olly nagy számmal a' részeseek, mint kívánatos volna: ugyanazon választottság az említett nagy gyűlés napját junius Sikára pünköszt-hétfőre határozta; ezen áttelelt annál is inkább szükségesnek véelve is, mert az idei közgyűlésen egyéb nevezetes tárgyakon kívül elnök és választottsági tagok választása is fog előfordulni. — Melly közgyűlésre a' Társaságnak minden képviselői és tagjai ezennel előlegesen is megjelenni kéretnek.

Az idei versenynapok ekképen határozottak meg: Junius 2ikén délután; 5ikén délelőtt; Sikán délután; és 11ikén délután. — Állatmutatás junius 6, 7, 8, és 9ikén. — Paraszt csikók jutalmaztatása jun. 9ikén. — Lóárverés junius 9 és 10ikén. — Köztelki részvények sorshuzása junius Sikán a' közgyűlésben. — Erről bővebben nem sokára.

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁGI JELENTÉS.

A' philosophiai eddigi magyar munkákból összeszedett műszavak illy czím alatt jelentek meg: Philosophiai műszótár. Közre bocsátja a' magyar tudós társaság. Budán, a' m. k. egyetem betüivel. Szczad réthben, 212 lapon. A' kötet ára 40 kr. pengőben. Találtatik Pesten Eggenberger József könyvárusnál, kitől az országbeli több könyvárusok is megvitethetik. Martius 16d. 1835.

A' titoknok által.

KÜLÖNFÉLE. Debreczenben az idei sz. Györgynapi vásár, melly közönségesen april 24ikén szokott tartatni, az ugyan e' hétre esendő husvétü ünnepek végett, az ezt követő héten eső april 27ikére 's az utáni napokra vitetik által.

Minthogy sz. kir. Pest városa részéről elhunyt ő cs. kir. fölségeért a' halotti gyászmisék még csak martz. 26. 27. és 28ikán fognak tartatni, a' mult lapunkban hirül adott vakok intézetebeli ünneplés csak ezen napok után fog tartathatni.

A' népnevelés helyenkénti buzgóbb fölfogására 's célirányos terjesztésére legnagyobb előmozdítók lehetnek köztudomás és tapasztalásnál fogva a' földes uraság és lelkészek. Igy Nagy-Mihályon (Szabolcsban) a' földesur gróf Dessewffy József ur hitvese gróf Sztáray Eleonóra száz példányt osztta ki maga a' lakosok közt Balásházy János tbiró urnak gazdasági kézikönyvéből, hogy gondoskodják czélszerűbb gazdálkodás és kellőbb szorgalom iránt. E' segéd eszköz ott helyén van, mert gondos iskolai tanítás előzte meg és követi a' buzdítást. A' helység lakosi a' tisztelt földesuraságnak mind ezen, mind ama' jó tettiért, hogy a' szűkölködőket gabonával 's más nembeli adakozásával segíteti, őszinte buzgó háláját nyilvánítja ezennel. Barsban Publik István lévai alcsperes urnak egyházi kerületében az illető lelkész urakhoz intézett fölszólítására, hogy a' gyermekek szüléit a' nevelés szükségéről bensőkép meggyőzven, arra buzdítanak, hogy gyermekeiket ön törekvésüknél fogva is serényebb iskolázásra fognák 's kivált a' hazai nyelvre taníttatnák: jelesül kitünt e' részben az ó-barsi plebánus Poor József ur buzgósága, ki fáradhatlan szorgalma és sok oldalu áldozati mellett helységében nem csak a' tanulók számát nevezetesen öregbíté, de a' különben egészen tót ajku helységben a' magyar nyelv-tanulást olly személtető előmenetelre segíté, hogy mult februárban negyvennél több uri vendég jelenlétében a' tanulókkal próbát tartatván ezek, már olvasásban, keresztyén-tudományban 's a' t. magyarul bámulásra méltó haladással feleltenek. — Hasonló szép gyümölcsöt hozott Nágocs m. városban (Somogyban) szinte a' helybeli lelkész Rhéperger Pál ur fáradozása. Ő a' növendékek német nyelvét szinte magyarral párosítja és szorgalmának 's buzdító ajándékinak már is fogánatos sikerén hálálva örül a' lakosság és vidékség.

Sepsi-Szentgyörgy: feb. 1sője lönránknézve azon örvendetes nap, mellyben különféle környülállások által okoztatott néhány pillanati szenvedésünk után, a' sepsi-szentgyörgyi társalkodó egyesület (casino) ünnepélyesen kinyitatték; mikor is az egyesület egyik részvényes 's egyszersmind igazgatótagja lelkes beszédében röviden előadván ezen egyesületnek, fels. jó Fejdelmünkhöz viseltető hűségünk 's édes hazánk buzgó szeretete hebizonyítása mellett, csupán az olvasás, közös társalkodás 's ártatlan nemes időtöltések által, hátra maradott nemzetünk mivelődésére törekedő céljait 's egyszersmind minden részvevő tag egyes kötelességeit; — és ezen beszéd az egyesület részéről annak titoknoká által tartott díszes válasz-beszéddel méltólag fogadtatván; minekutána estvéli órákon az egyesület 's körülte levő házaknak szobái és ablakai illo tisztelet-megadás végett készült világításokkal díszlettek, hangászat és álgyszózat közt, illyetén, tiszta szívből folyó, örömkialtások hallattak: Egymástól el-

valhatlanul éljen a' jó fejdelem és édes hazánk!!! Éljen nemzetünk!! Éljen társalkodói egyesületünk! Er. Hir. Részvényes tagja e' székely casinónak 100, az esztdéi részvénydíj 8 ezüst for. 's alapított 3 egymásutáni esztendőre, 's több erdélyi casino testvércihez illesztettek szabályai kevés változtatással.

A U S Z T R I A.

Mihelyt ő fölsége 1. Ferencz elhunya hira Berlinbe megérkezett, ő fölsége a' porosz király, kit, valamint egész udvarát ez igen szomorító esetre a' legnagyobb bú lépé meg, másodszülött fíjának Vilmos k. főhegnek azonnal meghagyni méltóztatott, hogy Bécsbe menvén királyi atyjának bánatját, valamint szerencsekivánatit is a' trónralépéshez ő Fölségének a' most uralkodó Ferdinánd császár és magyar királynak vinné meg. — Ő kir. magassága a' kir. hg. Bécsbe martz. 10kén érkezett 's az udvarban szállott meg. — Ugyanő fölsége a' porosz király a' fenálló rend ellenére is, udvaránál négy héti gyászt rendelt, egyszersmind megparancsolá, hogy az egész porosz hadsereg is ezen időre gyászt öltön. Az udvarijátékszin 3 nap zárva marad 's Potsdamban gyász istenitiztelet fog tartatni, mellyre katonai tisztelkedül a' Berlinben fekvő 1. Ferencz nevét viselő ezred menend. Ugyanazon ezred ő felsége a' karatjánál fogva az „1. Ferencz“ nevet örök időre megtartandja.

A N G L I A.

Az alsóházban febr. 26án, miután a' válaszfölírás az ellenzési részről Morpeth lord által javasolt indítvánnyal együtt megszavaztatott, azt kérdezte Russel lord: szándéka e a' tisztes baronetnek, még e' napon fölolvastatni a' válaszfölírás iránti tudósítást, melly esetben azokat, kik az indítvány mellett szavaztak, megkérné, hogy ismét helyeiken legyenek. Peel e' kérdésre most még felelni nem akart, de ugyanazon tanácsot ohajtaná, ugymond, adni azon tisztes tagoknak is, kik az eredeti válaszfölírást támogatták vala 's arra kéri őket, maradnának másnap helyeiken, hogy ugyanazon állásba léphessenek holnap, mellybe ma éjjel a' többség lépett. Erre egyik tag azt ohajtá tudni: valljon az igen tisztes baronet azzal nem azt akarja e mondani, hogy magát 's barátit holnap az ellenzési padokon ohajtaná látni. E' megjegyzés harsány habotát okozott, de Peel nem felelt rá. A' ház reggeli 3 órakor osztott el. Következett nap u. m. feb. 27én fölolvastatott a' tudósítás az indítványos válaszfölírásról, midőn Peel azt nyilvánítja, hogy előbbi napon Russel lord ama' kérdésére, mikép szándékozik banni a' válaszfölírás iránti tudósítással, azért nem felelt, mert azt hívé, hogy az indítvány feletti szavazáskor véletlenül annyit tag vala távol, hogy e' sükert bizonytalannak lehetett volna még tar-

ani; de nyugottabb megfontolás után inkább csak a' szavazás sikerét akarja tekinteni, mint a' többség érzelmét; azért is az eziránti tudósításról nem fog ismét szavaztatni v. is igazabban azt hitte Sir R. Peel, hogy a' szavazás után annyian el fognak a' többség tagjai közül távozni, hogy ha majd a' tudósításról kell szavazni, azok kik az indítvány mellett szavaztak, tán kevesebben fognak lenni, melly tervet Russell az által, hogy az indítvány mellett szavazó tagokat maradásra szólítja föl, semmivé tette. — Russel erre elégülte nyilvánítá, de egyúttal jelenté, hogy az első adó-kivánáskor kérdést teend a' ministeriumhoz azon szállongó hir iránt, mellynél fogvást a' parlament újra föl mondatik oszlatandónak. Peel azt felelé erre, hogy reményli, a' ns lord mindig jelentést teend előbb hogy sem új és más kérdéseket intézne hozzá. — Hume ur még azt jegyzé meg, hogy ő indítványt akart javasolni, melly egyenesen nyilvánította volna: mikép a' ház semmi bizodalommal nincs a' ministerium iránt; azonban látja, hogy az elfogadott indítvány lényegesen szinte azt mondja, 's elég világosan.

Az alsóház elnöke több tagtól kísértetve febr. 28án nyújtotta által a' királynak az alsóház válaszfölrását a' trónbeszédre. Ő felsége következőleg felelt: „Őszintén köszönöm azon bizonyítást, mellyet Uraságtok e' díszletes és tisztelő válaszfölrásban indulatjokru adtanak, 's támogatni készek engem azon javításokban, mellyeket egyházi és világi intézvényink föntartása mellett létesíteni szándékom. Sajnálva hallom, hogy Uraságtok az általam tett rendszabályokban, mellyeknél fogva (a' parlament föloszlatása által) népem véleményére hivatkoztam, nem egyeznek meg velem. Soha én az engem illető kiváltságokat más szándékkal nem gyakorlottam eddig, de nem is gyakorlandom, mint azon nagy czél előmozdítására, mellyre azok rám bizattak, ugymint a' közjó előmozdítására; 's most is biztosan reménylem, azon alkalom által, mellyet hű alattvalóimnak a' végett adtam, hogy véleményöket parlamenti képviselők választása által nyilvánítsák, semmi a' közjót előmozdítható rendszabály nem fog veszélyeztetni, vagy félbenszakasztani.“ — A' M. Post (febr. 26án) szemére hányja az oppositiónak, hogy O'Connell se speakerválasztáskor, se a' válaszfölráskor nem szólott. Azonban 26án estve O'Connell ur még is beszélt, de igen mérsékelve, 's nyilvánította, hogy ő semmi igazgatásban részt venni nem akar; azután pedig, hogy ha a' whigek jutnának ismét kormányra, 's némelly föltételeket elfogadnának, — de csak úgy — ő kész lenne az unio-fölbontással föltagyni. — Haddington gróf, Irland alkirálya

febr. 24én egészen váratlan érkezett Londonba meg; hihetőleg új baj lesz ismét Irlandban. —

Rendkívüli alkalommal Párisból érkezett lapok martz. 4ig adnak tudósítást Londonból. E napig sem az alsó sem a' felsőházban nem történt nevezetes. Egyedül Robinson ur jelenté, hogy indítványt teend azon pénzek iránt, mellyeket a' kincstár neki első hitvese halála után azon a' parlament által megajánlott mennyiségből már fizetett. Egy indítvány következésében, mellyet az oppositio részéről egy tag tön, de azt J. Russel lord hathatós előadására visszavoná, fennyen kürtölik a' torylapok, hogy az oppositio meghasonlása bizonyos 's a' Peel-ministerium állandósága több mint hihető. — A' felsőházban febr. 27én Wellington hg. tudósítás: adott az egyesült országok jövedelmeiről 1834 jan. 5től 1835 jan. 5ig; utána Richmond hg. indítványt tön a' tiszti eskü eltörlesztésére több status-osztályban, mellyet egyszerű fogadássá ohajta változtatni. — Az alsóházban febr. 25én a' kincstár kancellárja azon indítványt tevé: térjen a' ház ismét előbbi szokására vissza, 's ne tartson délben is ülést, minthogy terhes a' szónokra nézve 5 órakor ismét megjelenni. — A' válaszfölrási vitából még következőket közlünk: Robinson ur, ki magát reformernek nevezé, támogatá az eredeti válaszfölrást 's alkalmat akart engedni a' ministeriumnak, hogy terjessze elő azon rendszabályokat, mellyeket ígért. Szemérehányta ezután az ellenző félnek, hogy soraiban nincs egyetértés. Ward ur a' Morpeth által tett indítvány mellett szölt 's az egyházjavításon kívül következő pontokat említe, mellyekben az ország két külön pártja más más értelmet követ. Elsőben is a' parlament azon jogát, mellynél fogva minden községi vagyonnal minden időben szabadon bánhatni, mellyben azon kérdés is foglaltatik, hogy jusa van a' dissentereket az egyetemekbe bocsátani, Peel nem ismeri el, sem azon jogot, hogy parlament egyetemek mint saját törvényekkel bíró testületek fölött hatalmat gyakorolhat. 2dik fő dolog a' helyhatósági javítás; minthogy a' hatóságok mostanig divatos szerkesztésmódja legnagyobb támaszuk a' toryknak, nem tehetni föl rólok, hogy maguk alatt fogják a' fát vágni 's ezen szerkesztést megváltoztassák. A' szónok azt kérdé: vajjon a' ministeri követek közül van e' csak egy is, ki népes város képét viseli, 's nem volna elzárkózott testület képviselője? Norwich tisztes tagja, a' nemes lord (Stormont) ezt úgy látszik nem akarja megengedni (kaczaj), de azt kérdi tőle: merte volna é említeni, hogy még csak a' reform szó is utálatos előtte, ha nem elzárkózott testület hanem szabad nép előtt mondotta volna ezt? — Shiel ur Tipperary követe Irlandról igen világosan szölt 's megczáfolá azon következtelésé-

get,
lák,
gült
tata
szel
alak
lalá
tak,
latt
zava
alak
ház
egy
alka
hozt
mini
kor
vele
aról
baro
segé
csap
ügy
olly
azok
vélen
szés)
te,
zaték
legny
mal
tém
néme
megf
ni, m
Mind
landi
bizva
'S az
Köztü
nyája
testan
tansol
megki
séget
landi
den v
hányo
zokka
zik e
philip
zetét
változ
fölkial
nok?
igen ti

get, mellyről az ellenzőfél némelly tagjait vádolák, mintha ők Grey ministeriumának ellenszeggültek volna, 's most a' volt ministerium elbocsátásával még sem volnának megelégedve: „Összekeverik, úgymond Shiel ur, a' Grey lord által alakított igazgatást, midőn az még magában foglalá azon négy tagot, mellyek attól később elváltak, azon igazgatással, melly Grey vezérlete alatt állott ez elválás után, 's ezzel ismét összezavarják azon igazgatást, mellyet Melbourne lord alakíta, 's mellynek czélja volt az uralkodó egyház minden visszaéléseit eltörölni Irlandban 's az egyházi jövedelmek fölségét egészen új módon alkalmazni (tetszés). A' tisztes baronet mind előhozta tegnap azon esetet, mellyekben a' volt ministeriumot támogató. Igaz hogy tette azt, de akkor csupán, valamikor a' mi pártunk ellenkezék vele, és épen azért (tetszés a' ház mind a' két oldaláról). Nem akarom mondani, hogy az igen tisztelt baronet egyik kezével a' volt kabinetnek vészteljes segílyt akart nyújtani, míg a' másikkal halálos csapást szándékoztak ellene irányzani, de az épen úgy ötlött szembe, hogy az előbbi ministereket épen olly kérdésekben támogató mindenütt, mellyekben azok fájdalom! ellenzésben állottak a' nyilvános véleményvel mind Angliában mind Irlandban (tetszés).“ — J. Russel lord beszédében mindent érintte, mi már eddig az ellenző fél részéről fölhozaték, 's az irlandi egyházjavításról következőleg nyilatkozték: „Azt mondák, hogy én tisztársimmal némi rendszabályokra nézve nem egyezhetem meg, különösen a' protestansokat Irlandban némelly egyházkörben lelkészi segílytől akarám megfosztani, 's a' protestans egyházakat lerontani, melly tervet Melbourne lord azután elvetett. Mindez csupa mese. Duncannon lord volt az irlandi egyházjavító rendszabály-kidolgozásra megbízva, 's munkáját nem láttam kinyomatása előtt. 'S az a' följobbi állításoktól egészen különbözött. — Köztünk semmi meghasonlás nem volt, mert mindnyájan megegyeztünk azon elvben, hogy a' protestans egyház jövedelmeit először is a' protestansok vallásos oktatására kell fordítani, az erre megkivánt mennyiségből fenmaradandó mennyiséget pedig törvényes, politikai és illő dolog az irlandi nép általános műveltetésére alkalmazni minden valláskülönség nélkül (tetszés). Szemünkre hányogatják, hogy közössé tesszük ügyünket azokkal, kik ellen kikeltünk előbb; de nem emlékezik e az igen tisztés baronet azon hosszú keserves philippikákra, mellyek ellene tartattak, midőn nézetét a' katolikusok fölszabadíttatása iránt megváltoztatá 's mikép emelte föl kezét egyik szónok 's fölkiálta: nunquam tuta fides? 'S ugyan ki volt e' szónok? Az igen tisztés Sir Eduard Knatchbull, kit az igen tisztés baronet a' mostani kormányban a' se-

reg pénztárnokául maga mellé venni nem átalott (hangos tetszés). A' tisztes baronet azt is említé, hogy a' mostani kormány az ezen házban fölhozott rendszabályokat biztosabban fogná a' másik parlamentházban létesíteni (halljuk! halljuk!) Hasonlók lesznek e ezen rendszabályok azokhoz, mellyeket a' volt ministerium fölhoza, vagy különzen fognak azoktól? Ha az első, azt akarják e ez által mondani, hogy a' felsőház csak akkor kész javító rendszabásokat elfogadni, midőn azokat az általa választott ministerium javasolja? 'S ha e' rendszabályok kevésbé volnának javítók, azt akarják e mondani, hogy engednünk kell a' felsőháznak, 's hogy itt semmit sem hozhatni föl, mit amott szükségesnek nem látnak? (halljuk!) Én mindig ellenzém a' felsőház jussaihoz nyulást, de ohajtom, hogy alkotmányyszerű helyén maradjon a' felsőház, és semmikép sem akarom megengedni, hogy olly hatalmat merjenek neki adni, millyet a' reformbill előtt az alsóházon gyakorla. Öst. Beob.

Az alsóházban martz. 2kán miután bizossággá vált a' ház, egyhangulag elfogadtatott azon indítvány: hogy ajánltassanak e meg ő fölségének a' költségek? azonban részletes megajánlások később fognak következni. — Sir Ch. Manners Sutton viscount of Canterbury és Bottesford báró név alatt csakugyan peerré neveztetett. — A' Standard hamisolja azon hirt, mellynél fogva Wellington kilépett volna már a' ministeriumból. — A' Globe feb. 28án rendkívüli mozgásokról szól a' külső követek között. Már korán reggel hosszú beszélgetése volt Wellington hgnék P. di Borgo gróffal. Mondják, Lieven különös küldéssel megyen Parisba 's a' herczegné (hires diplomata) kísérni fogja. Továbbá még azt is mondák, hogy Rigny admiral haladéktalanul követül jövend az elment Sebastiani gróf helyett Londonba. — Feb. 28kán a' westministeri egyházkörből követség ment Peelhez, megkérdezni őt a' kormány szándékáról az ablakadók iránt. Peel a' küldöttséget figyelmesen kihallgatta, de mellözte határozottan kifejezni a' kormány szándékát e' tekintetben. Ezen ülésben, úgymond, meg fognak az ország adóji 's jövedelmei vizsgáltatni, 's az elsőbbek lejobb szállíttatásukra mindent el fog követni, mi erejében álland. — Manners Sutton peerré neveztetvén parliamenti helye mint Cambridge egyetem követéé megürült. E' helyért C. E. Law ur sűrög, 's mint hogy a' tanács tagjai is támogatják, reménye van megválasztatni. A' felsőházban martz. 2kán bizonyította Wellington hg. hogy nem szándéka a' kormánynak szegényi törvényt javasolni Irlandra, sem a' kath. lelkészség fizettetése iránt indítványt tenni. — Londonban az a' terv, hogy Shakspearenek illő emlék állíttassék, meg pedig 1 guineet

nem haladó aláírás útján. Az emlék nagy oszlopból álljon, melly sokkal kitetszőbb legyen a' londoni híd emlékénel, 's a' Temze közelében olly magason emeltessék föl, hogy mind szárazon mind vizen föbb mérföldnyire látható legyen. — A' Courier a' statuspénzek megajándására nézve, minden a' reformhoz híven ragaszkodó képviselőt arra szólít föl, hogy helyén legyen. Angliában t. i. csak egy évre vannak az adók mindig megajánlva; 's a' megyei költségek gyakran előbb adatnak elő, mint az országos pénzügy-javaslat, sőt itt még a' katonai féktörvény is (Mutiny bill) mindig egy évre van csak megengedve, úgy, hogy nem csupán az ország' jövedelmeiről szabadon rendelkezik az alsóház, hanem még a' sereg erkölcsi kapcsát is hatalmában tartja.

FRANCZIAORSZÁG.

Dupin ur, kiről azt hirtelnek némellyek, hogy Soult marsallal fog a' ministeriumba lépni, mások pedig váltig tagadják ezt, következő levelet bocsátott a' Journal des Débats szerkesztőjéhez: „Paris. feb. 27. 1835. Uram! Ki kell e minden izben, valahányszor ministerváltozásról van szó, kelnem azon utálatos fogás ellen, mellyet némelly hírlapok hoztak be, hogy nemcsak rágalmazták a' nyilvános személyeket, hanem a' legvastagabb 's legsértőbb kifejezéseket is illesszék szájokba? Én ezen ellenmondást már a' múlt nov. hónapban is megtevém, 's nem tartám szükségesnek ismétleni azt mind azon gyalázatoságok ellen, mellyek néhány nap óta nevem alatt keringenek. — Azonban egyik hírlapban, melly az „ép értelem“ (Le bon sens) címet bitorolja, olly sértő kitérést olvasok most Soult marsal ellen, hogy mind az ő katonai, mind az én saját karakterem igazlása végett kötelezettnek hiszem magamat, azon kifejezést, (a' Bon Sens t. i. azt állítá, mintha Dupin ur azt mondotta volna: „Hisz majd megszegem én (Soult marsal) szárnyait“) mellyet hamisan költenek rám, ezenel meghazudtolni. — A' sajtónak nincs ádázabb ellensége, mint azok, kik illy nyomoruhan használják azt. Ezen visszaélés az írói tollal, semmivel sem jobb oroz gyilkodófésnél. Fogadja Ön megkülönböztött nagyra becsülésem bizonyítását. Dupin.“ —

A' Moniteur martz 5kén kir. rendelést közöl előbbi napról, mellynél fogva egy, a' moulinsi püspöktől még múlt évi oct. 27én a' királynak benyújtott emlékirás nyomatik el. Ezen emlékirásban, melly valamennyi püspöknek megküldött, az említett püspök a' növendék-papházaknak az isteni szolgálat ministere által behozott új módja ellen kel ki. Öst. B. Soult marsal már megérkezett Parisba 's gyakor beszéde volt a' királlyal. — A' Gazette de France egy hosszabb cikkelyben név

jegyzékét közli mindazon ministereknek, kik a' juliusi revolutio óta elhasználtattak. „55 hónap alatt ugymond 51 minister változott v. tétetelle, vagy bocsátatott el; 35 status-férfi használtatott el.“ A' Gazette azután e' neveket 3 külön osztályba rakja, az elsőbe azokat, kiknek ministersége nap szerint számított, vagy kik halva születtek (olly ministerek kik vagy el nem fogadták a' nekik ajánlott tárczát, vagy nem gyakorlották soha a' ministeri hatalmat.) A' 2dik osztályba azon ministereket, kiknek ministeri élete hónapokig tartott; a' 3dikba végre, kik esztendeig, vagy azontul voltak ministerek. Ebből azt akarja kihozni mi morzsálékony (parázs) Lajos-Fülöp politikája.

A' pairkamarában feb. 24én kérelem jött elő a' parisi polgároktól a' rabszolgaság eltörlesztése iránt a' francia gyarmatokban, A' biztosság napirendet javasolt. Egyedül Broglie hg. mutatá meg rövid de velős beszédben annak szükségét, hogy ebben követni kell Anglia példáját, 's reményét fejezé ki az iránt, hogy a' kormány nem sokára magától terjesztend elő törvényjavaslatot, melly a' rabszolgák fölszabadittatását létesítse; ellenkező esetben ő fog az iránt indítványt tenni. — A' kérelem, noha Montlosier gróf kigunyolá az esedezők színlett vagy balra értett emberiségüket, még is a' kormányhoz utasított. — A' követházban ugyan az nap Realier Dumas ur a' megbukásirend vitája alatt hosszú helyet olvasa föl a' Pandectából, mire a' kamara nagy nevetésre fakadt. A' ministeri combinatiókra nézve a' Messenger szerint martz. 3án estve azon hir szállong szerte Parisban: Soult marsal a' tuileriákban volt tanakodások alkalmakor igen sürgeté, hogy értesülni kell Dupin urral, 's arról is szó volt, hogy Broglie hg. hívassék vissza 's a' kabinet elnökséget és az új doctrinairek összeállítását rá bizzák. — A' követházban martz. 5ikén Sauzet ur tudósítást olvasa föl a' ministerek felelősségét illető törvény-javaslatról. Sade ur pedig mart. 7re közbenzólást jelente a' ministerekhez az ország több mint idegenítő fekvése miatt, ha a' kamara megengedi. A' kamara e' közbenzólást igen nagy többséggel megengedé, a' ministerek pedig fölvilágítást ígértek, mennyire azt kötelelességök meg fogja engedni. — A' j. des Débats szerint martz. 4én szállongó hireknél fogva Soult marsal irta a' királynak, hogy a' kabinet-szerkesztést magára nem vállalhatja; de a' kamarákban közönségszen csak azt hiszik, Broglie hg. lesz kabinet elnök, 's az előbbi doctrinaire ministerek megmaradnak Mortier urat kivevén, 's így csak hadministert kellene még választani.

AMERIKA.

Ujyorki lapok azt jelentik, hogy Washingtonban fényes napvilágon megtámadta egy dühös

vakme
a' dolg
tusok
rítettás
csarno
ember
pantyu
anélkü
bert G
pen kö
nagy p
szönté
piszto
söhez
azonna
örizete
hol a'
festész
pedig
urakon
piszto
ból, va
Alig f
nök ez
ber ug
kos ca
dék o
tettét.
állítás
tilalma
pénzü
va ma
tatá,
tosíték
ki azo
U
zeket
és ke
aggód
Az el
ezen e
ben sz
pistoly
szott.
néhány
azóta
azt me
licus)
vék. K
izgága
kelyes
zából.
hogy
te me
piszto
ve, m

vakmerő az elnököt. A' National Intelligencer a' dolgot így beszéli el: „Midőn az egyesült statusok elnöke Warron Davi ünnepélyes eltakarításáról jöttében a' Rotundából a' Capitolium csarnokába lépett, előugrik a' népcsoportból egy ember, 's pisztolyt sűt az elnökre; de a' csapantus szerszámon csak a' süvegse csattant el anélkül, hogy a' töltést elsütötte volna. Az embert Gedney hajóshadnagy ragadá meg, ki éppen közel áll, 's földhöz sújtá; Woodbury hadnagy pedig néhány jól oda szabott ütleggel köszönté meg. Még is talált időt az ádáz egy 2dik pisztoly-elnyomintásra is, melly azonban az elsőhez hasonlóan csettent el. A' gonosztévő erre azonnal elfogatók 's rögtön a' kerületi fő porkoláb őrizete alá tétetett. Innen a' városházba vitték, hol a' főbíró kihallgatá. Neve Lawrence Richard, festész, 2 vagy 3 év óta lakos Ujyorkban, előbb pedig Georgetownban. Gedney és Woodbury urakon kívül még több tanút is kihallgattak. A' pisztolyok, mellyeket Bird ur ragada ki kezéből, vascsövök valának 's keményen megtöltve. Alig foghatni meg, mikép menekhetett ki az elnök ezen büszült megrohanásból sértelen. Az ember ugyan nem örült, de már többszöri erőszakos csínyokért ült fogva. Vallatásában vonakodék okát adni megtámadásának, 's fölvilágítani tettét. Minthogy azillynemű gonosztét kezesség-állítást megenged, túlesapongó kezesség pedig tilalmas, 1000 dollárt kívántak tusz-v. kezességpénzül, mellyet minthogy nem adhatott meg, fogva maradt. Nyomozás után a' bíró azt nyilatkoztata, hogy a' kívánt kezesség mellett még biztosítékot kellene adni a' tettesnek jó viseletéről, ki azonnal eskütszék elé fog állíttatni. —

Ujyorki lapok azon gonosztévőrül, még ezeket közlik: Az ember fiatal, csinos köntösű, és kedves arcú. A' körötte uralkodó izgás és aggodás közt teljesen nyugott eszméletű volt. Az elnök beszélgetés közben azt mondá róla, ezen ember viselete aza időponttól fogva, mellyben szemre vevé, szilárd és elszánt volt a' 2dik pistoly elesentéig, ekkor megszőppenni látszott. A' gonosztévő született angol, ki csak néhány év előtt jöve a' szabadságországba, 's azóta Purdy főstésznél vala munkában. Ez azt mondja róla, hogy nehézkedvű, (melancholicus) 's már ezelőtt is majd majd nem örültek hívék. Különösen ez utóbbi időben igen igen örömet, izgágáskodott (radóskodott), miértis sógora (székelyesen: süve), kinél lakott, kiigazította őt házából. Egy tanú előtt azon nyilatkozást tette, hogy ő az elnök élete ellen tör, mert atyját ölte meg. Jegyzésre méltó, hogy mind a' két pisztoly finom löporral 's golyóval volt megtöltve, még is hibázott a' gyújtó-süveg elesattanta

daczára is. Sokan azt hiszik, a' pisztolyok már úgy voltak elkészítve, 's az egész dolog hatás-jelenetre vala csupán számítva. Mások a' fiatal embert eszelősnek tartják; mások azt beszélik, az elnök maga mondotta, e' fiatal embert bizonyos magas állásu férfi fogadta volna föl gyilkosnak. —

Rioi levelek jelentik hogy az ottani nemzeti őrség feje azon napon, mellyen az őrség az ifju császár születésnapját ünneplé, az őrség tagjait zendülésre ösztönzé a' kormány ellen. E' kísértés azonban reménylett süker nélkül maradt, mert a' nemzeti őrség maga elfogta főnökét, 's a' törvényszéknek azonnal általadta.

Washingtonból a' legujabb hírek nem olly békesen hangoznak, mint az előbbie. J. Q. Adams indítványára megfontolván azt, hogy a' francia követház a' párisi legujabb híreknél fogva folyvást gátolja a' 25 millió megajánlatását, az végeztetett, hogy az elnök küldeményének Franciaország ellen visszatörüláshoz nyulást javasló helye még ezen ülés folytában vétessék tanakodásba. E' miatt igen lehetségesnek tartották, hogy még az ülés vége előtt is fog határozás tétetni zsákmányhajók felhatalmaztatása iránt.

SPANYOLORSZÁG.

A' carlista Renovateur következő ujabb hirt közöl a' felköltek táborából: Mig Mina szállításokkal foglalatatos, ugymond, Zumalacarreguy addig uj dicsőséget arat 's várakat és haditáratok foglal el. Los-Arcosbul e' tudósítás érkezett: Feb. 22ikén este Zumalacarreguy Los-Arcos erőseget, melly régóta menedékül szolgál vala a' Christina-pártiaknak, őt zászlóalljal, egy 12 fontos álgyuval és egy mozsárral ostrom alá vevé. Az ellenség, melly 400 főre ment, a' kaszárnyában (laktanyában) 's hat magányos házban erős védelembe helyezé magát; 23ikán reggel elkezdődött a' tüzelés a' házak ellen 's az erősegebe számos bomba lövetett, mig ugyanez idő alatt V. Károly ő felségének vitéz csapati az ellenség leg-sűrűbb lövései 's gránát-zápora mellett is, a' házakra törtek 's fejszékkel nyitottak magoknak rézst az ellenség soraihoz. Alkonykor már őt ház vala ostrommal bevéve 's a' kórház, mellyben 180 beteg katona fekütt. Zumalacarreguy hogy katonáit az ostromlástól, melly nem kevés ember életébe kerül, kimélhesse, a' kaszárnyát, melly még erősen védé magát, éjszakára körülkerítettven, az árokba mindenütt szalmakévéket hanyatott paprikával vegyítve, hogy más nap reggel azt meggyujtatván, a' fojtó füst által az ostromlottakat megulassza vagy megadásra kényszerítse. Mina egykor e' hadi eselt a' francziák ellen (Napoleon alatt) több izben igen jó fogattal használta. A' paprika füstje olly fojtó és szen-

vedhetlen, hogy a' kik ellen használtatik, inkább az ablakon ugrosnak ki, mint benne megfuljanak. Hajnali 4 órakor a' carlosiak már ostromlani kezdék az épületet, minthogy azonban a' tüzelést belőlről senki sem viszonzá, neki rohantak a' háznak 's a' kapukat betörék, de az egész épületben nyolcz katonánál többet nem találtak. Erre minden irányban esapatok küldettek az elszököttek után, kik nagy részint elis fogattak. Mindössze 250 a' foglyok száma, kik közt egy ezredes 's több altiszt. V. Károly az ostromlás sikerültére 23ikán Zunigából maga is Los-Arcos felé indult, délben a' S. Gregorio remetéségben ebédelt 's 24-ikén Los-Arcos városba megérkezett legnagyobb örömmel 's lelkesedéssel fogadtatva. A' zsákmány, mellyet ő fölsége katonái e' városban hatalmukba kerítének, igen nevezetes: 16 szekér töltés, 1900 darab újdón új nadrág, nagy számu kabát és egyéb ruhanem, 30 nyereg, sok gránát, nagy mennyiségű gabona, zab 's t. ef. — Ő fölsége a' 180 beteg katonának, habár közülök többen az ostromlottakkal együtt lődöztek is seregünkre, megkegyelmezett, sőt további ápoltatásokrul is gondoskodott, hogy mihelyt föllábadnak, a' christina-pártiak által birt valamely közel helységbe szállíttassanak. Ő fölsége betegekkel harczolni nem akar. Így századszor is leczkét kap az ellenség tanulni civilisatiót és emberséget, azon vad viselet helyett, hogy ő ahol beteginket 's emberinket találja, irgalom nélkül dühös bosszujának áldozza föl. Azonban e' példás kegyelem mellett ő fölsége egyszersmind igazságos kívánván lenni, azon tiszteket, kik fegyveresen fogattak el, méltó visszatorlásul meg fogja lövetni.

TÖRÖKORSZÁG

Konstantinápolyból feb. 13ról rendkívüli alkalommal jött levél szerint Ibrahim basa, noha nemcsak meg volt hiva Alexandriába atyjától, de gőzhajó is vala érette küldve, még jan. 18kán sem indult volt el, hanem csak 22én készült hajóra szállani, miután másodsor is parancs érkezett hozzá, hogy haladéktalanul Cairóba jöjjen. Syriában a' dolgok roszul folynak, mert nem rég ujjonta zendülés ütött ki Kiskis hegységben, mellyet csak nagy fáradsággal lehet lecsillapítani, 's az aegyptusiaknak egy ezred gyalogságba, három algyuba 's nagy számú lovasságba került. Adana vidékin is ütöttek ki némi zavarok, hol a' lakosok és az aegyptusiak közt verekedések is történetnek már; e' fölkelést némi arábfő vezérli nagy ügyességgel, 's noha megcsökkentek a' zendülők erejökben, a' támadást még sem mondhatni legyőzöttnek v. lecsillapítottnak. Hihetőleg ezen okok hátrálák Ibrahim elindultát Syriából,

ámbar Alexandriából jan. 13ról Konstantinápolyba ért hireknél fogva, ha igazak azok, Ibrahim jelenléte sürgetve kívántaték Alexandriában. E' hireknél fogva Mehemed Ali több hét óta mély busongásba merült, mellyből ugyan fölocsódott, de az egész idegrendszerét úgy megrendíté, hogy azóta rendkívüli izgásban van: 's az orvosok élte föntartásáru aggódnak. Ő maga elszántan beszél közelgő haláláról, 's csak azt sajnálja, hogy a' szultánt le nem taszithatta még székéről. Mint valamely kétségbeesett szól e' dolgról, 's nagy nyugtalansággal várja fíja jövetelét, hogy egészen beavassa politikája titkaiba, 's fogadást tétessen vele, hogy az atyja által jól meggondolt terveket hiven fogja létesíteni. Azalatt Mehemed maga meg akarja kezdeni a' dolgot, 's a' portával egyenesen tengelyt akasztani. E' végből, mint beszélük, azon nyolcz millio piastert, mellyet M. Ali már hajóra szállíttatott, 's az a' végre küldött török biztosnak át is adott, ismét kihordatá, a' biztosnak pedig meghagyá, hogy azonnal takarodjék el Alexandriából, minthogy semmi fizetést sem fog kapni. E' hírek a' szultánt szertelen fölharagíták, ki is tüstént összehivatá a' divánt, 's azon kérdést tevő elejökbe: nem kellene é Mehemed Alit szemtelen hitszegőtetteért megfenyíteni, 's az ellenségeskedést ismét megújítani. A' diván maga is e' véleményen volt, de még is azt hívé, hogy ezen egész viselet elmeháborodásra mutat; 's minthogy a' külhatalmak követei anélkül is folytatják alkudozásikat, 's az ígért adó megadatását mintegy magukra vállalák, ezekkel kellene előbb értekezni. — Rá állott e' nézetre a' szultán is. Feb. 9én a' franczia és angol követekkel tanácskozáskor a' Reis effendi arra szólítá fel őket: szólítanak föl Mehemed Alit fizetésre. Ponsonby, az angol követ feleletül az orosz alkut hozta föl; a' franczia követ (Roussin) pedig késznek nyilatkozott bíraskodni ezen ügyben, ha ítéleteit kész lesz a' porta elfogadni. A' Reis effendinek erre kedve nem igen volt, miért is az egész értekezésnek nem volt egyéb sikere, mint hogy hírnököket küldének udvaraikhoz. Időközben a' szultán maga szándéközék magának elégtételt venni. A' porta veszélynek teszi ki magát, ha a' kitörendő háboruba a' két tengeri hatalom is beavatkozik; mi könnyen megtörténhetik, mert Ponsonby már parancsot küldé Máltába, hogy a' hajóereg sietve térjen Smyrnába vissza. Más részről meg azt beszélük, hogy az orosz hajóereg Sebastopol mellett fog a' jövő tavaszon összejöni, 's hogy az orosz követ valamennyi orosz hajónak a' sziget-tengeren (archipelagus) azon intést adá: sietnének haladéktalanul a' fekete tengerre vissza.